

Załącznik nr 2 do
Uchwały nr 188/2689/2013
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 24 września 2013 r.

**Podsumowanie postępowania w sprawie strategicznej oceny
oddziaływania na środowisko**

**„Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020”
przyjętej Uchwałą Nr XXXI/374/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego
z dnia 9 września 2013 r.**

Załączniki:

1. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku
2. Opinia Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego
3. Sposób i zakres uwzględnienia rekomendacji zawartych w *Prognozie oddziaływania na środowisko zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020*

WSTĘP

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* (zwanej dalej SRWP 2020) stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), zwana dalej ustawą OOŚ.

Zgodnie z art. 3 pkt 14 ww. ustawy strategiczna ocena oddziaływania na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Ocena ta obejmuje:

1. uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
2. sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
3. uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
4. zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Podstawę prawną do opracowania podsumowania postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* stanowi art. 55 ust. 3 ustawy OOŚ. Do elementów obowiązkowych ww. podsumowania ustawa OOŚ zalicza:

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu (Strategii) w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.
2. Informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione:
 - a) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - b) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku,
 - c) zgłoszone uwagi i wnioski,
 - d) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
 - e) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

1. PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegało w czterech etapach:

- 1) uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 2) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- 3) uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- 4) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

1.1 Uzgodnienie szczegółowości informacji zawartych w prognozie

Zgodnie z art. 53 ustawy OOS, pismem RPO-XI.0102.8.2012 z dnia 23 listopada 2012 r. wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony postanowieniami:

- 1) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku – pismo nr WOOŚ.I.411.2.14.2012.AR z dnia 12 grudnia 2012 r.
- 2) Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego – uzgodnienie nr 127/NZ/2012 z dnia 4 grudnia 2012 r.

1.2 Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020, zwaną dalej Prognozą SRWP 2020, opracowano zgodnie z postanowieniami umowy z dnia 9 kwietnia 2013 r. zawartej z firmą Instytut Zrównoważonego Rozwoju Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku. Podstawę do jej sporządzenia stanowił projekt zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 przyjęty Uchwałą nr 150/2157/2013 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 19 marca 2013 r. oraz projekt zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 uwzględniający uwagi z konsultacji społecznych ww. Strategii, przyjęty Uchwałą nr 166/2410/2013 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 13 czerwca 2013 r.

Ostateczna wersja Prognozy oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 po konsultacjach społecznych i zaopiniowaniu przez organy została przyjęta przez Zarząd Województwa Podlaskiego Uchwałą nr 182/2630/2013 z dnia 3 września 2013 r.

1.3 Uzyskanie wymaganych opinii

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy OOS w dniu 10 lipca 2013 r. przekazano projekt Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku.

Projekt SRWP 2020 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został zaopiniowany pozytywnie przez:

- 1) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku – pismo nr WOOŚ-I.410.2.7.2013 z dnia 19 lipca 2013 r. (załącznik nr 1 do niniejszego Podsumowania),
- 2) Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku – opinią nr 442/NZ/2013 z dnia 15 lipca 2013 r. (załącznik nr 2 do niniejszego Podsumowania).

1.4 Informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 w trybie art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko została zapewniona w dniach od 16 lipca do 6 sierpnia 2013 r.

Informację o ogłoszeniu przez Zarząd Województwa Podlaskiego konsultacji ze społeczeństwem *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* zamieszczono na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego: www.wrotapodlasia.pl (w zakładce Strategia/Konsultacje społeczne/ Prognoza SRWP) oraz www.strategia.wrotapodlasia.pl (w zakładce Konsultacje społeczne/Prognoza SRWP, w Biuletynie Informacji Publicznej Samorządu Województwa Podlaskiego (<http://bip.umwp.wrotapodlasia.pl/wojewodztwo/> w zakładce Wybory, referenda i konsultacje społeczne/Konsultacje społeczne/Prognoza oddziaływania na środowisko SRWP 2020) oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego przy ul. Wyszyńskiego 1 w Białymstoku.

Z wersją elektroniczną *Prognozy SRWP 2020*, postanowieniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku w sprawie określenia zakresu prognozy oddziaływania na środowisko oraz ocenianym dokumentem *SRWP 2020* można było zapoznać się na ww. stronach internetowych Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Samorządu Województwa Podlaskiego. Wersje papierowe wymienionych dokumentów dostępne były również w siedzibie Departamentu Zarządzania RPO Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku (ul. Poleska 89, pokój nr 506) w Referacie programowania perspektywy 2014-2020, w godzinach pracy Urzędu.

Ponadto uzyskane opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy OOS, tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku, zostały umieszczone na ww. stronach Urzędu, w Biuletynie Informacji Publicznej Samorządu Województwa Podlaskiego oraz w Publicznym dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

W informacji o skierowaniu *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* do konsultacji społecznych wskazano na możliwość składania uwag i wniosków w formie pisemnej, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Departamencie Zarządzania RPO (pokój nr 506) w godzinach pracy Urzędu.

2 PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

2.1 Informacja o sposobie wzięcia pod uwagę i zakresie uwzględnienia ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko

W wyniku przeprowadzonych w *Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* ocen i analiz ustalono, że istniejący stan środowiska województwa podlaskiego jest ogólnie dobry, a przy kreowaniu wizji rozwoju województwa duży nacisk położono na kwestie ochrony, poszanowania i zachowania środowiska w dobrym stanie. Szeroki zakres działań rozwoju określony w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 sprawia, że przewidywane działania mogą mieć różnorodny charakter – od pozytywnych, przez neutralne, po negatywne. Jednakże potencjalnie negatywne oddziaływania będą miały często jedynie charakter lokalny, a przy zastosowaniu działań minimalizujących będą pozostawać bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska. Analiza i ocena celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków interwencji określonych w SRWP 2020 nie wykazała możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w takim stopniu, aby mogło nastąpić wyraźne, trwałe pogorszenie stanu któregokolwiek z komponentów środowiska, a w tym różnorodności biologicznej, obszarów objętych krajowymi formami ochrony przyrody, jak również obszarów w ramach sieci Natura 2000.

W *Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* zawarto rekomendacje, propozycje zmian zapisów w tekście SRWP 2020, które dotyczyły:

- a) uzupełnienia zapisów SRWP 2020 o zamkniętą listę specjalizacji w ramach głównych kierunków interwencji celu operacyjnego 1.1 Rozwój przedsiębiorczości;
- b) uwzględnienia założenia przy zapisach dotyczących turystyki w diagnozie strategicznej, że sektor turystyczny będzie się rozwijał w sposób zrównoważony, z poszanowaniem walorów przyrody regionu. Wskazane byłoby lokalizowanie infrastruktury obsługującej ruch turystyczny z dala od najcenniejszych, najbardziej wrażliwych obszarów;
- c) uzupełnienia opisu głównych kierunków interwencji w ramach celu 2.2. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej województwa o zapis sygnalizujący możliwość wykorzystania wewnętrznego potencjału inwestycyjnego do celów „srebrnej gospodarki”, turystyki, edukacji ekologicznej, itp.
- d) rozszerzenie opisu celu operacyjnego 2.4. Rozwój partnerskiej współpracy międzyregionalnej o zapis dotyczący rozwoju partnerskiej współpracy wewnątrz-regionalnej w związku z tym, wydaje się racjonalne, aby podlaskie jednostki samorządu terytorialnego podejmowały i realizowały różne projekty, w tym inwestycje wspólne lub w porozumieniu.
- e) położenia większego nacisku na rozwój transportu kolejowego – w ramach wewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz transport lotniczy – w ramach dostępności zewnętrznej województwa w głównych kierunkach interwencji celu 2.5. Podniesienie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej regionu.

Nie wszystkie zalecenia zawarte w *Prognozie SRWP* miały ścisły związek z przewidywanym oddziaływaniem *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* na środowisko. Jednakże ogół rekomendacji został przeanalizowany w aspekcie zasadności i możliwości ich uwzględnienia w *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020*. Szczegółowy opis sposobu, w jaki zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione rekomendacje zawarte w *Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* znajdują się w załączniku nr 3 do niniejszego podsumowania. Rekomendacje z *Prognozy SRWP 2020* zostały uwzględnione w projekcie zaktualizowanej *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020*, przyjętej Uchwałą nr 166/2410/2013 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 13 czerwca 2013 r.

2.2 Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz.1227 z późn. zm.)

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku zaopiniował pozytywnie (brak uwag) projekt *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz podkreślił, że „projekt SRWP 2020 wyznacza cele i kierunki interwencji, a nie konkretne działania oraz, że zakładane cele uwzględniają utrzymanie wysokiej jakości stanu środowiska, o czym świadczy sformułowanie jednego z celów horyzontalnych Wysokiej jakości środowisko przyrodnicze podstawą harmonii aktywności człowieka i przyrody”.

Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku zaopiniował pozytywnie (brak uwag) projekt *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podkreślając, że *Prognoza SRWP 2020* „zawiera (...) wskazania mające na celu przeciwdziałanie potencjalnym negatywnym oddziaływaniom wynikającym z ustaleń *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* na poszczególne elementy środowiska, w tym ludzi” oraz po których zastosowaniu „ewentualne negatywne oddziaływanie wynikające z realizacji *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020*, na środowisko i zdrowie ludzi zostanie ograniczone do minimum”.

2.3 Informacja o sposobie wzięcia pod uwagę i zakresie uwzględnienia zgłoszonych uwag i wniosków w trakcie realizowanego w formie konsultacji udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko

W związku z udziałem społeczeństwa w konsultacjach społecznych nie zgłoszono żadnych uwag i wniosków.

2.4 Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Ocena transgranicznego oddziaływania na środowisko jest obligatoryjnym elementem analizy strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Jest to wymóg przewidziany w prawie krajowym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), a wynikający z przepisów prawa międzynarodowego z Konwencji EKG

ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. oraz dyrektyw SEA 2001/42/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko¹.

Województwo podlaskie położone jest w bezpośrednim sąsiedztwie Białorusi i Litwy. Wschodnia granica jest jednocześnie wschodnią granicą Unii Europejskiej. Z punktu widzenia Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 najistotniejsze zapisy dotyczące oddziaływań transgranicznych mogą wynikać z realizacji celów operacyjnych 2.3 Rozwoju partnerskiej współpracy transgranicznej, 2.4. Rozwój partnerskiej współpracy międzynarodowej oraz 2.5. Podniesienie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej regionu, celu strategicznego 2: Powiązania krajowe i międzynarodowe.

Jak opisano w SRWP 2020 jedną z największych determinant rozwoju regionalnego będzie dostępność transportowa oparta o nowoczesny, sprawny i wydajny system transportowy, na który składać się będzie system dróg różnych kategorii, linie kolejowe oraz transport lotniczy. Pierwszoplanowe znaczenie będzie też miało stworzenie dogodnych warunków do budowy i rozbudowy terminali przeładunkowych i przesiadkowych dla różnych form transportu. Należy jednak podkreślić, że w SRWP 2020 nie wskazano konkretnych lokalizacji, ani tras przebiegu opisanych wyżej inwestycji.

W odniesieniu do inwestycji transportowych, podstawowe znaczenie dla oceny ryzyka wystąpienia oddziaływań transgranicznych mają nie emisje, ale miejsca realizacji przedsięwzięć. W związku z tym potencjalnymi źródłami oddziaływań mogłyby być jedynie przedsięwzięcia realizowane bezpośrednio na granicy województwa lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Z treści art. 2 ust. 3 Konwencji z Espoo wynika, że procedurze oceny oddziaływań transgranicznych poddaje się przede wszystkim konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne.

Wobec ogólnych zapisów SRWP 2020 oraz braku szczegółowych działań, w oparciu o które możliwe byłoby określenie indywidualnego charakteru oraz skali oddziaływań w *Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* wskazano na brak przesłanek, które pozwalałyby zidentyfikować i oszacować ryzyko wystąpienia znaczących transgranicznych oddziaływań na środowisko na terenie państw ościennych.

W związku z powyższym nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 104 ustawy OOS oraz uruchomienia procedury, o której mowa w art.113-117 ustawy OOS.

2.5 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Proces realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 będzie podlegać systematycznemu monitorowaniu i okresowej ewaluacji. Wyniki analiz prowadzonych w ramach monitorowania postępów wdrażania Strategii stanowiąc będą podstawę do weryfikacji skuteczności jej wdrażania i będą kluczowym źródłem informacji w procesie decyzyjnym.

¹ (Dz. U. UE L 197 z 21.07.2001, z późn. zm., Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t.6, str. 157, z późn. zm.).

Podstawą przyjętego systemu monitorowania Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 będzie Regionalne Obserwatorium Terytorialne, które stanowić będzie element szerszego systemu monitorowania polityki rozwoju w Polsce i które ma zostać utworzone w oparciu o Krajową Strategię Rozwoju Terytorialnego.

Monitorowaniu podlegać będzie realizacja SRWP 2020, ale również programy i plany rozwojowe, poprzez które wdrażana będzie SRWP 2020 oraz komponenty programów ponadregionalnych i krajowych. W pozyskiwanie danych zaangażowane będą departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, a także jednostki im podległe i inne instytucje w regionie (np. instytucje pośredniczące w ramach regionalnego programu operacyjnego). Regionalne Obserwatorium Terytorialne w celu monitorowania i oceny całości interwencji publicznej mającej wpływ terytorialny, będzie działało również przy wsparciu statystyki publicznej (GUS i Urzędu Statystycznego w Białymstoku).

W celu efektywnego monitorowania Strategii corocznie będą przygotowywane raporty z realizacji SRWP 2020. Monitoring celów strategicznych i operacyjnych SRWP 2020 ma odbywać się za pomocą 49 wskaźników (określonych w tabeli 2 w SRWP 2020 oraz aneksie nr 4 do SRWP 2020 dotyczącym systemu wskaźników monitorowania):

- 1) 6 wskaźników do monitorowania trzech celów strategicznych
- 2) 43 wskaźników do monitorowania 15 celów operacyjnych².

Zgodnie z rekomendacją ewaluatora aneks nr 4 do SRWP 2020 został dodatkowo rozszerzony o wskaźniki kontekstowe przedstawiające tło sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie. Ponadto na poziomie wdrożeniowym mogą zostać określone dodatkowe wskaźniki, adekwatne dla danego planu/programu, za pomocą którego będzie wdrażana SRWP 2020.

Monitorowanie skutków realizacji postanowień SRWP 2020 będzie dotyczyło również aspektów środowiskowych. Przy ustalaniu wskaźników monitoringu związanych ściśle z rozwojem województwa nie pominięto kwestii zagadnień środowiskowych, np. wskaźnika dotyczącego udziału energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem³, emisji metanu CH₄, korzystających z instalacji gazowej w % ogółu ludności. Szczególne znaczenie dla monitorowania przyrodniczych zasobów regionu mogą mieć wskaźniki monitoringu przyporządkowane celowi operacyjnemu 3.4. *Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami*, które będą wykorzystywane do monitorowania oddziaływań SRWP 2020 na środowisko, tj. ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności, udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych), czy odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku.

² Liczba wskaźników do monitorowania celów operacyjnych zmieniła się z 44 na 43, gdyż w toku prac nad aneksem nr 4 do SRWP 2020 we współpracy z Urzędem Statystycznym w Białymstoku zrezygnowano ze wskaźnika „Praca eksploatacyjna w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w publicznym transporcie zbiorowym”.

³ W toku prac nad aneksem nr 4 do SRWP 2020 we współpracy z Urzędem Statystycznym w Białymstoku zamieniono wskaźnik dotyczący udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto na wskaźnik udziału energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem.

System monitorowania Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 zostanie uzupełniony o badania ewaluacyjne, które umożliwiają ocenę aspektów jakościowych zmian zachodzących w regionie, a w odniesieniu do monitorowania wpływu ww. dokumentu na środowisko o pogłębioną analizę jakościową środowiska lub jego wybranych komponentów.

Wnioski i rekomendacje płynące z przeprowadzonych analiz w ramach monitorowania postępów wdrażania SRWP 2020 oraz ewaluacji będą przedstawiane Podlaskiemu Forum Terytorialnemu (łąączącemu funkcje komitetu monitorującego i sterującego) i Sejmikowi Województwa Podlaskiego.

2.6 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Strategia rozwoju województwa jest kluczowym dokumentem programowym określającym zasady i kierunki długofalowej koncepcji rozwoju regionu. Zgodnie z art. 18 ustawy o samorządzie województwa uchwalanie strategii rozwoju województwa należy do wyłącznej właściwości sejmiku województwa. Obowiązująca dotąd Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 została przyjęta przez Sejmik Województwa Podlaskiego 30 stycznia 2006 r. na mocy uchwały XXXV/438/06. Przestankami aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 były dynamicznie zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze, zmiany formalno-prawne prowadzenia polityki rozwoju w Polsce, a w szczególności zasadnicza zmiana paradygmatu w polityce regionalnej.

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 zakłada, że w efekcie jej realizacji województwo podlaskie będzie zielone, otwarte, dostępne i przedsiębiorcze. Powyższa wizja rozwoju regionu znalazła swoje odzwierciedlenie w zaproponowanych w SRWP 2020 wzajemnie powiązanych ze sobą 3 celach strategicznych oraz 15 celach operacyjnych. U podstaw skutecznej realizacji celów strategicznych leżą cele horyzontalne, których wątki przenikają cele strategiczne. W odniesieniu do aspektów środowiskowych realizacji SRWP 2020 niezwykle istotny jest cel horyzontalny *Wysokiej jakości środowisko przyrodnicze podstawą harmonii aktywności człowieka i przyrody*. Wszystkie te cele przekładają się na potrzebę osiągnięcia zidentyfikowanych w Strategii 8 wyzwań postawionych przed województwem podlaskim.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w ramach sporządzonej *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, należy przedstawić „...rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych...”. Rozwiązania alternatywne do proponowanych w SRWP 2020 mogą obejmować alternatywne: lokalizacje przedsięwzięć, przebiegi szlaków w przypadku inwestycji drogowych, rozwiązania technologiczne lub konstrukcyjne przedsięwzięć, różne skale i rozmiary inwestycji, harmonogramy lub organizacje prac budowlanych, metody budowy, sposoby likwidacji przedsięwzięć oraz alternatywne procesy. Na podstawie opinii Komisji Europejskiej warianty alternatywne odnoszą się wyłącznie do projektowanych przedsięwzięć, które ze swojej strony mogą być wariantowane w wyżej wskazany sposób. Dokumenty strategiczne, o dużym stopniu ogólności nie mogą i nie

powinny podlegać tak dalece idącemu wariantowaniu⁴. Nie powinno się też poddawać ocenie wariantów tych inwestycji, dla których nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 zawiera tylko jeden wariant rozwoju. I taki został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Z uwagi na fakt, iż SRWP 2020 nie wyznacza ram realizacji przedsięwzięć oraz ich jednoznacznej lokalizacji przestrzennej, w *Prognozie SRWP 2020* nie zostały zamieszczone szczegółowe propozycje rozwiązań alternatywnych.

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Białystok, dnia 19 lipca 2013r.

WOOS-I.410.2.7.2013.AR

Marszałek Województwa Podlaskiego

Odpowiadając na wniosek z dnia 10 lipca 2013 r. (data wpływu 11.07.2013 r.) znak: RPO-XI.0102.3.13.2013 dot. zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, jako organ właściwy do wydawania opinii w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 54 ust 1, ust 3 oraz art. 46 pkt. 1, art. 57 ust. 1 pkt. 2, art. 131 ust. 1 pkt. 1 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz.1227, ze zm.)

opiniuje pozytywnie przedłożony projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w zakresie swoich kompetencji.

Opiniowana *Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* (SRWP 2020) stanowi kluczowy dokument programowy określający zasady, obszary i kierunki interwencji długofalowej koncepcji rozwoju regionu. Obowiązek sporządzenia i aktualizacji oraz zakres strategii rozwoju województwa wynika z ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2013 poz. 596 t.j.) oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2009 Nr 84, poz. 712 j.t., z późn. zm.). Przedmiotowy dokument zgodnie z art. 11 ust. 1c ww. ustawy o samorządzie województwa, zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej województwa, określa cele strategiczne polityki rozwoju województwa oraz kierunki działań podejmowanych przez samorząd województwa dla osiągnięcia celów strategicznych polityki rozwoju województwa.

Wizję województwa podlaskiego zawartą w przedłożonym do zaopiniowania projekcie dokumentu określają następujące przymiotniki: *zielone, otwarte, dostępne i przedsiębiorcze*. Wizja ta podkreśla walory środowiska w regionie, wskazuje na potrzebę ich zachowania oraz traktuje je jako podstawę do rozwoju „zielonych specjalizacji”. Walory przyrodnicze i dobry stan środowiska naturalnego zostały uznane za jeden z ważniejszych atutów województwa podlaskiego, wyróżniający je na tle kraju.

Strategia jest dokumentem o bardzo dużym stopniu ogólności uwzględniającym główne cele polityki zrównoważonego rozwoju na określone na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym. Wyznacza ona przede wszystkim cele i kierunki interwencji, jakie będą podejmowane przez Samorząd Województwa w celu dynamicznego

i inteligentnego rozwoju regionu. Wyznaczone cele strategiczne obejmują różne obszary działania. Będą one realizowane równolegle, co spowoduje, że będą one sprzyjać wzajemnemu wzmocnieniu możliwości osiągnięcia lepszych wyników w poszczególnych sferach. W ramach wyznaczonych celów strategicznych określone zostały cele operacyjne a następnie kierunki interwencji. Dokument ten nie identyfikuje konkretnych zamierzeń inwestycyjnych i nie umiejscawia ich w konkretnych lokalizacjach.

Przedłożona Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona wg uzgodnionego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku zakresu i stopnia szczegółowości określonego pismem z dn. 12 grudnia 2012 r. znak: WOOS.L411.2.14.2012.AR. Służy ona ocenie i sprawdzeniu zgodności z zasadami trwałego i zrównoważonego rozwoju planowanych do osiągnięcia celów strategicznych, operacyjnych i realizacji kierunków interwencji.

W prognozie wykazano powiązania SRWP 2020 z innymi dokumentami strategicznymi opracowanymi na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz regionalnym, uwzględniając przy tym aspekty środowiskowe w zakresie optymalizacji wykorzystania surowców, racjonalności gospodarowania zasobami naturalnymi, poprawy efektywności energetycznej, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, wykorzystania i optymalizacji systemów transportowych, nowoczesnych technologii w ochronie środowiska, ochrony terenów cennych przyrodniczo, podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa. Wg. zapisów prognozy: *„Zachowanie walorów środowiskowych jest ważnym elementem wizji województwa, a plany rozwoju gospodarczego z poszanowaniem przyrody i traktowanie środowiska, jako jednego z aktywów regionu, pozwala uznać, że SRWP 2020 doskonale wpisuje się w trendy obowiązujących polityk prośrodowiskowych”*.

W dokumencie tym przeanalizowano stan środowiska przyrodniczego województwa podlaskiego wskazując na ogólnie dobry jego stan.

Na terenie regionu zidentyfikowane zostały również problemy środowiskowe istotne w stosunku do założeń projektowanego dokumentu. Częściowo wynikają one ze zróżnicowania warunków rozwojowych poszczególnych obszarów województwa i dotyczą m.in. braków w nowoczesnej infrastrukturze transportowej, energetycznej jak też gospodarce wodno-ściekowej.

W prognozie zidentyfikowano, przeanalizowano i oceniono, stosownie do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych SRWP 2020, przewidywane oddziaływania skutków realizacji SRWP 2020 na poszczególne elementy środowiska naturalnego, obszary chronione z uwzględnieniem sieci Natura i korytarzy ekologicznych. Określono też skutki jakie w przyszłości mogą być efektem realizacji tego dokumentu na stan środowiska naturalnego.

W stosunku do zidentyfikowanych zagrożeń zaproponowano rozwiązania mające na celu ich eliminację i ograniczenie, poprzez wskazanie działań zabezpieczających i minimalizujących przewidywane negatywne oddziaływania (np. planowanie i lokalizacja

tras przebiegu infrastruktury technicznej aby nie przecinały one ciągłości i nie powodowały defragmentacji powiązanych ze sobą obszarów cennych przyrodniczo, stosownie najlepszych dostępnych technik BAT, gospodarka niskoemisyjna, podnoszenie efektywności energetycznej, wykorzystywanie alternatywnych źródeł energii).

Zarówno w projekcie *Strategii...* jak i prognozie uwzględnione zostały położone na terenie województwa obszary podlegające ochronie na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2013, poz. 627 j.t. ze zm.). W odniesieniu do form ochrony przyrody, uwzględniono ich powiązania przestrzenne, określono również cele i zadania środowiskowe. Uwzględniono również obowiązek zachowania zasad gospodarowania na terenach objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody.

Wg zapisów prognozy *„Analiza celów strategicznych i operacyjnych oraz głównych kierunków interwencji nie wykazała konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.”*

Zgodnie z zapisami prognozy, mając na uwadze bardzo ogólny stopień kierunków interwencji, na tym etapie oceny nie można jednoznacznie stwierdzić a jedynie zasygnalizować, że dany problem środowiskowy może wystąpić. Dopiero w przypadku, kiedy znana będzie dokładna lokalizacja i technologia danego zamierzenia można będzie w sposób precyzyjny określić jego wpływ na poszczególne komponenty środowiska i obszary cenne przyrodniczo.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt, iż projekt SRWP 2020 wyznacza cele i kierunki interwencji a nie konkretne działania oraz że, zakładane cele uwzględniają utrzymanie wysokiej jakości stanu środowiska o czym świadczy sformułowanie jednego z celów horyzontalnych **„Wysokiej jakości środowisko przyrodnicze podstawą harmonii aktywności człowieka i przyrody”** Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska opiniuje pozytywnie przedmiotowy projekt Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania (Dz. U. 2008 r., Nr 199, poz. 1227 ze zm.) informacja o niniejszej opinii została umieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Białymstoku
Magrel
dr inż. Lech Magrel

WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W BIAŁYMSTOKU

15-099 Białystok, ul. Legionowa 8
tel. sekr. (085) 732-70-22, 740-85-41, centr. (085) 732-60-11, 740-85-40,
fax. (085) 740-48-99, e-mail: sekretariat@wsse.bialystok.pl, www.wsse.bialystok.pl

W PŁY N E Ł O

Kancelaria Ogólna

2013 -07- 16

Białystok, dnia 2013.07.15

NZ.9027.4.37.2013

PODLASKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY
w Białymstoku
15-099 Białystok, ul. Legionowa 8
sekr.tel. (85) 732-70-22, fax (85) 740-48-99
centr. tel. (85) 740-85-40

ilość załączników

podpis

Pan Jarosław Zygmunt Dworzański

Marszałek Województwa Podlaskiego

ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 1

15-888 Białystok

OPINIA NR 442/NZ/2013

Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku działając na podstawie art. 46 pkt 2, art. 54 ust. 1, art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.)¹ oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r., Nr 212, poz. 1263 z późn. zm.)² po zapoznaniu się z pismem Marszałka Województwa Podlaskiego z dnia 10.07.2013 r., znak: RPO-XI.0102.3.13.2013 oraz przedłożoną dokumentacją w sprawie zaopiniowania projektu „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

opiniuje pozytywnie projekt

„Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020”.

UZASADNIENIE

W dniu 11.07.2013 r. (data wpływu pisma) Marszałek Województwa Podlaskiego zwrócił się do Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku z wnioskiem dotyczącym zaopiniowania projektu „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020”.

Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku po przeanalizowaniu przedłożonej dokumentacji stwierdza, iż przedmiotowe opracowanie jest kluczowym dokumentem programowym określającym zasady, obszary i kierunki interwencji długofalowej koncepcji rozwoju regionu. Konieczność aktualizacji dotychczasowej „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego” podyktowana została zmianami uwarunkowań europejskich, ukierunkowanych na

wzmocnienie wymiaru strategicznego w dokumentach programowych oraz zintegrowanego i terytorialnego podejścia do rozwoju. Obecna polityka spójności Unii Europejskiej w tym zakresie wiąże się z zapisami „Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu EUROPA 2020” (przyjętej przez Radę Europejską w dniu 17 czerwca 2010 r.) oraz przygotowanym pakietem legislacyjnym dla „Polityki Spójności w okresie 2014-2020”. Przesłankami do aktualizacji dotychczasowej „Strategii Rozwoju...” były również zmiany uwarunkowań formalno-prawnych prowadzenia polityki rozwoju kraju, wprowadzone ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz zmiany planistyczno-programowe na szczeblu krajowym, wynikające z zapisów „Założeń systemu zarządzania rozwojem Polski”, przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 27 kwietnia 2009 r. oraz decyzji Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2009 r. o kierunkach prac nad dokumentem „Plan uporządkowania strategii rozwoju” (przyjętym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego dnia 10 marca 2010 r.). Ponadto czynnikami warunkującymi konieczność aktualizacji „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego” były: zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza województwa, jak również wyraźna modyfikacja założeń polityki regionalnej. „Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020”, zawiera: diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej województwa, określenie celów strategicznych polityki rozwoju województwa, określenie kierunków działań podejmowanych przez samorząd województwa dla osiągnięcia celów strategicznych polityki rozwoju województwa.

Główne cele przedmiotowego dokumentu podzielono na:

- cele strategiczne

- cel 1: Konkurencyjna gospodarka;
- cel 2: Powiązania krajowe i międzynarodowe;
- cel 3: Jakość życia;

- cele horyzontalne

- cel 1: Wysokiej jakości środowisko przyrodnicze podstawą harmonii aktywności człowieka i przyrody;
- cel 2: Infrastruktura techniczna i teleinformatyczna otwierająca region dla inwestorów, mieszkańców, sąsiadów i turystów.

Cele horyzontalne określone w projekcie „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020” stanowią podstawę do osiągnięcia wyznaczonych celów strategicznych. Mają jednocześnie warunkować i wspierać realizację działań zmierzających do osiągnięcia zakładanych efektów. Wizja określona w przedmiotowym dokumencie: Województwo podlaskie: zielone, otwarte, dostępne i przedsiębiorcze zwraca uwagę na wysokie walory środowiska w regionie, wskazuje na ich zachowanie, a jednocześnie traktuje jako podstawę do rozwoju „zielonych specjalizacji”. Przy formułowaniu założeń „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020” walory

przyrodnicze i dobry stan środowiska naturalnego uznane zostały za jeden z ważniejszych atutów województwa podlaskiego oraz czynnik wyróżniający na tle innych regionów kraju. Wyznaczone cele strategiczne dotyczą różnych obszarów działania, a jednocześnie są ze sobą ściśle skorelowane. Działania podejmowane w ramach obranych celów strategicznych mają być realizowane równolegle, co ma sprzyjać wzajemnemu wzmocnieniu możliwości osiągnięcia lepszych wyników w poszczególnych sferach.

W obrębie poszczególnych celów strategicznych wyznaczono cele operacyjne, w ramach których określono kierunki interwencji. Projekt „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020” nie zawiera konkretnych działań.

W projekcie „Strategii...” za jeden z celów postawiono wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarki, poprzez zwiększanie wykorzystania koncepcji inteligentnych specjalizacji w połączeniu z tradycjami gospodarczymi regionu z najnowszą wiedzą i technologiami.

W ramach pierwszego celu strategicznego: Konkurencyjna gospodarka, wyznaczono 6 celów operacyjnych:

- Rozwój przedsiębiorczości;
- Wzrost innowacyjności podlaskich przedsiębiorstw;
- Rozwój kompetencji do pracy i wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców regionu;
- Kapitał społeczny jako katalizator procesów rozwojowych;
- Efektywne korzystanie z zasobów naturalnych;
- Nowoczesna infrastruktura sieciowa

Kolejny – drugi cel strategiczny: Powiązania krajowe i międzynarodowe, zawiera następujące cele operacyjne:

- Aktywność podlaskich przedsiębiorstw na rynku ponadregionalnym;
- Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej województwa;
- Rozwój partnerskiej współpracy transgranicznej;
- Rozwój partnerskiej współpracy międzyregionalnej;
- Podniesienie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej regionu.

Ostatni – trzeci cel strategiczny: Jakość życia, obejmuje cele operacyjne, w zakresie:

- Zmniejszenia negatywnych skutków problemów demograficznych;
- Poprawy spójności społecznej;
- Poprawy stanu zdrowia społeczeństwa oraz bezpieczeństwa publicznego;
- Ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania jego zasobami.

Załączona do wniosku „Prognoza oddziaływania na środowisko” zawiera m.in. następujące wskazania mające na celu przeciwdziałanie potencjalnym negatywnym oddziaływaniom,

wynikającym z ustaleń projektu „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020”, na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym ludzi:

- lokalizowanie nowoprojektowanych instalacji z zakresu odnawialnych źródeł energii na obszarach chronionych (w tym Natura 2000) i ich otulinach należy poprzedzić wnikliwą analizą środowiskową;
- nowe trasy komunikacyjne i energetyczne powinny być realizowane w sposób minimalizujący i zapobiegający ich oddziaływaniu na korytarze ekologiczne, (inwestycje należy prowadzić w taki sposób, aby nie przecinały one ciągłości i nie powodowały defragmentacji powiązanych ze sobą obszarów przyrodniczych);
- inwestycje komunikacyjne powinny być prowadzone z zachowaniem odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej (szczególnie od zwartej zabudowy);
- należy stosować rozwiązania techniczne sprzyjające osiągnięciu wymaganych standardów jakości środowiska na terenach zamieszkałych poprzez zastosowanie np.: pasów zieleni izolacyjnej, cichych nawierzchni, stref uspokojonego ruchu, ekranów akustycznych, właściwego w stosunku do zabudowy rozmieszczenia elektrowni wiatrowych itp.;
- należy stosować rozwiązania techniczne sprzyjające osiągnięciu wymaganych standardów jakości środowiska na terenach cennych przyrodniczo poprzez zastosowanie np.: podziemnych i nadziemnych przejść dla zwierząt, przepławek dla ryb na rzekach wykorzystywanych przez elektrownie wodne, właściwe rozmieszczenie elektrowni wiatrowych;
- należy właściwie prowadzić politykę przestrzenną uwzględniającą zarówno potrzeby rozwoju infrastruktury służącej ludziom, ale także sprzyjającą zachowaniu wysokiego potencjału przyrodniczego środowiska.

Podlaski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku z uwagi na fakt, iż po zastosowaniu powyższych rozwiązań, ewentualne negatywne oddziaływanie wynikające z realizacji „Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020”, na środowisko i zdrowie ludzi ograniczone zostanie do minimum, postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejszą opinię nie służy zażalenie.

Podlaski Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny
w Białymstoku
Z up. Małgorzata Sinali
Elżbieta Abramowicz

¹ zmiany tekstu zostały ogłoszone w:

Dz. U. z 2008 r., Nr 227, poz. 1505; Dz. U. z 2009 r., Nr 42, poz. 340, Nr 84, poz. 700; Nr 157, poz. 1241, Dz. U. z 2010 r., Nr 28, poz. 145, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 143, poz. 963, Nr 182, poz. 1228, Dz. U. z 2011 r., Nr 32, poz. 159, Nr 122, poz. 695, Nr 132, poz. 766, Nr 135, poz. 789, Dz. U. z 2012 r., poz. 460, poz. 472, poz. 908, poz. 951 Dz. U. z 2013 r., poz. 165.

² zmiany zostały ogłoszone w:

Dz. U. z 2012 r., poz. 460, poz. 892, Dz. U. z 2013 r., poz. 2.

Załącznik nr 3

Sposób i zakres uwzględnienia rekomendacji zawartych w Prognozie oddziaływania na środowisko zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 (Prognoza SRWP 2020)

Lp.	Cel	Rekomendacje zawarte w Prognozie SRWP 2020	Sposób i zakres uwzględnienia rekomendacji w zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020
1.	Cel strategiczny 1. Konkurencyjna gospodarka	<p>W projekcie <i>SRWP</i> w kilku miejscach wymieniane są tzw. inteligentne specjalizacje. Na str. 33 projektu <i>SRWP</i> zamieszczono tabelę, zawierającą branże wyróżniające województwo podlaskie, na tle Europy. W opisach celów operacyjnych nie ma jednak zamkniętej listy wspomnianych specjalizacji, co utrudnia ocenę wpływu realizacji założeń dokumentu na środowisko.</p> <p>Proponuje się zatem ujęcie takiej „zamkniętej” listy specjalizacji, np. w ramach głównych kierunków interwencji celu operacyjnego 1.1. <i>Rozwój przedsiębiorczości</i>.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Wg Komisji Europejskiej pojęcie „inteligentnej specjalizacji” należy rozumieć jako proces transformacji gospodarczej poprzez przedsiębiorcze odkrywanie. Pojęcia inteligentnej specjalizacji nie należy mylić z listą wytypowanych sektorów czy technologii. Wynikiem procesu przedsiębiorczego odkrywania nie jest po prostu innowacja czy badanie naukowe, ale zmiany strukturalne w gospodarce takie jak unowocześnienie, przekształcenie, zróżnicowanie gospodarki. Celem jest ukierunkowanie inwestycji na kluczowe wyzwania i potrzeby zapewniające rozwój oparty na wiedzy oraz wsparcie wszystkich form innowacji. (http://www.strategia.wrotapodlasia.pl/pl/Aktulanosci/inte_spec_w_kraj_i.htm)</p>
2.		<p>Na str. 19 projektu <i>SRWP</i> w części diagnostycznej duży nacisk położono na „turystykę wypoczynkową na obszarach cennych przyrodniczo i nad jeziorami”.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że wiąże się z tym istotna presja na środowisko przyrodnicze, a w tym na obszary chronione. Rozwój turystyki, poza wzmożonym ruchem turystycznym na terenach chronionych determinuje również konieczność powstawania nowych obiektów infrastrukturalnych (obiekty noclegowe, drogi, zagospodarowanie brzegów jezior, dolin rzecznych, itp.).</p> <p>W związku z tym, rekomenduje się, aby przy zapisach dotyczących turystyki, szczególnie na obszarach cennych</p>	<p>Uwzględniono w zakresie opisu Obszarów Strategicznej Interwencji.</p>

Lp.	Cel	Rekomendacje zawarte w Prognozie SRWP 2020	Sposób i zakres uwzględnienia rekomendacji w zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020
		<p>przyrodniczo, uwzględnić założenie, że sektor turystyczny będzie się rozwijał w sposób zrównoważony, z poszanowaniem walorów przyrody regionu. Wskazane byłoby lokalizowanie infrastruktury obsługującej ruch turystyczny z dala od najcenniejszych, najbardziej wrażliwych obszarów.</p>	
3.	<p>Cel strategiczny 2: Powiązania krajowe i międzynarodowe Cel operacyjny 2.2. <i>Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej województwa</i></p>	<p>W ocenie autorów <i>Prognozy</i> podlaskie jednostki samorządu terytorialnego posiadają liczne nieruchomości (np. były szkoły) wraz z relatywnie dużymi działkami. Stanowi to znaczny, w dużej mierze niewykorzystywany potencjał rozwojowy. Nieużytkowane obiekty stopniowo niszczą, co zdecydowanie obniża estetykę krajobrazu. Zagospodarowanie tego typu nieruchomości na potrzeby nowych przedsięwzięć pozwala uniknąć zajmowania kolejnych powierzchni biologicznie czynnych i poprawia wizerunek miejscowości.</p> <p>Dlatego też zaleca się uzupełnić opis głównych kierunków interwencji w ramach celu 2.2. o zapis sygnalizujący możliwość wykorzystania wewnętrznego potencjału inwestycyjnego do celów „srebrnej gospodarki”, turystyki, edukacji ekologicznej, itp.</p>	<p>Uwzględniono częściowo.</p> <p>Uzupełniono zapisy w zakresie opisu celów 3.2. <i>Poprawa spójności społecznej</i> i 3.4. <i>Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami</i>.</p>
4.	<p>Cel strategiczny 2: Powiązania krajowe i międzynarodowe Cel operacyjny 2.4. <i>Rozwój partnerskiej współpracy międzyregionalnej</i></p>	<p>Jak słusznie wskazano w projekcie SRWP w opisie celu 2.4., że regiony Polski Wschodniej posiadają różne wspólne potencjały i konieczna jest silna współpraca między nimi. Tak też w ocenie autorów prognozy podobne zjawisko występuje wewnątrz regionu podlaskiego, w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>W związku z tym, wydaje się racjonalne, aby podlaskie jst podejmowały i realizowały różne projekty, w tym inwestycje wspólnie lub w porozumieniu. Dzięki temu spodziewana jest wyższa efektywność ekonomiczna,</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego, jak wskazuje tytuł dokumentu, traktuje województwo podlaskie jako integralną całość. Dlatego zapisy Strategii skupiają się przede wszystkim na współpracy całego województwa z sąsiednimi regionami i współpracy transgranicznej, jako ważnych czynnikach rozwoju społeczno-gospodarczego. Proponowany zapis ma jednak swoje odzwierciedlenie np. w założeniach przyjętych do opracowania poszczególnych celów strategicznych. Jednym z nich jest współpraca i wskazanie, iż „Strategia przyczyni się do powstawania w regionie kultury współpracy opartej na zaufaniu różnorodnych podmiotów i instytucji, przyczyniających się do realizacji celów rozwojowych regionu”. Jednocześnie w celu operacyjnym 1.4 <i>Kapitał społeczny</i></p>

Lp.	Cel	Rekomendacje zawarte w Prognozie SRWP 2020	Sposób i zakres uwzględnienia rekomendacji w zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020
		<p>przy jednoczesnej ograniczonej presji na środowisko (brak dublowania się inwestycji).</p> <p>Dlatego też zaleca się rozszerzenie opisu celu operacyjnego 2.4. o zapis dotyczący rozwoju partnerskiej współpracy wewnątrz-regionalnej.</p>	<p><i>jako katalizator procesów rozwojowych</i> wskazuje się na istotę wzajemnych relacji - "Budowa kapitału społecznego to dbanie o zdrowe relacje społeczne, o dobro wspólne i współpracę". Współpraca jest ponadto założeniem przekrojowym realizacji celów strategii i dotyczy wszystkich podejmowanych działań w ramach jej realizacji.</p>
5.	<p>Cel strategiczny 2: Powiązania krajowe i międzynarodowe Cel operacyjny 2.5. <i>Podniesienie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej regionu</i></p>	<p>Analiza oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu <i>SRWP</i> wykazała, że najbardziej znaczące oddziaływania spodziewane są ze strony rozwoju infrastruktury drogowej. Budowa nowych dróg wiąże się z negatywnymi, nieodwracalnymi zmianami w środowisku przyrodniczym. Modernizacja istniejących szlaków komunikacyjnych generuje już nieco mniejszą ingerencję w środowisko, ale za to wiąże się ze znacznym oddziaływaniem w trakcie eksploatacji drogi, z uwagi na duże natężenie ruchu. Rozwiązaniem alternatywnym dla komunikacji drogowej, znacznie mniej emisyjnym, jest transport kolejowy. Pewnym obciążeniem dla dróg mogłoby być również lotnisko regionalne.</p> <p>Zaleca się więc, aby w głównych kierunkach interwencji celu 2.5. położyć większy nacisk na rozwój transportu kolejowego – w ramach wewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz transport lotniczy – w ramach dostępności zewnętrznej województwa.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p> <p>Kwestie te zostaną doprecyzowane na poziomie wdrożeniowym, m.in. poprzez Plan Zrównoważonego Rozwoju Transportu Zbiorowego dla Województwa. W świetle aktualnych uwarunkowań niezbędna do tego jest rzetelna analiza także ekonomiczna.</p>